Erik Eriksens tale ved Rigsdagens åbning

Taler	Dato	Sted
Erik Eriksen Statsminister	2. oktober 1951	Christiansborg

I overensstemmelse med § 40 i Danmarks riges grundlov har Hans Majestæt Kongen ved åbent brev af 21. september 1951 indkaldt til en ordentlig rigsdagssamling, der i henhold til kongens bestemmelse skal åbnes i dag. Ved reskript af 28. september d.å. har Hans Majestæt Kongen overdraget mig at åbne denne i dag sammentrædende rigsdag og at foranledige det i så henseende videre fornødne. Dette sker herved. I kongens navn erklærer jeg den ordentlige rigsdagssamling for åbnet.

Jeg skal herefter tillade mig at fremsætte nogle udtalelser om hovedlinierne for den politik, regeringen agter at føre og søge rigsdagens tilslutning til i denne samling.

Regeringen har i sinde at videreføre Danmarks deltagelse i det mellemfolkelige samarbejde i overensstemmelse med landets stilling som medlem af De Forenede Nationer, Det Europæiske Råd og Den Europæiske Samarbejdsorganisation, ligesom regeringen vil tilstræbe en yderligere udvikling af det nære samvirke med de øvrige nordiske lande.

Regeringen vil endvidere bestræbe sig på at fremme samarbejdet med de øvrige deltagere i Den Nordatlantiske Traktats Organisation såvel på det

sikkerhedspolitiske som på andre områder. Udnævnelsen af en fælles forsvarschef for hele Nordeuropa nødvendiggør, at forsvarsloven må tages op til revision, idet man må tilpasse den danske forsvarschefs stilling efter de ændrede betingelser. Forslag herom vil blive forelagt rigsdagen. Videre vil der blive forelagt forslag om bemyndigelse for regeringen til at undertegne og til sin tid ratificere en protokol, der bemyndiger Amerikas Forenede Staters regering til på alle Atlantlandenes vegne at indbyde Grækenlands og Tyrkiets regeringer til at tiltræde Den Nordatlantiske Traktat, og som tillige indeholder den i tilfælde af tyrkisk accept nødvendige ændring af traktatens artikel VI.

I overensstemmelse med den meddelelse, der den 2. august blev givet De Forenede Nationers generalsekretær om Danmarks stilling til De Forenede Nationers fredsresolution af 3. november 1950, vil der i indeværende rigsdagssamling blive forelagt forslag til lov om opstilling af en særlig bataillon, der i givet fald skal kunne stilles til rådighed for De Forenede Nationer.

Til støtte for De Forenede Nationers aktion i Korea vil regeringen fortsat yde sit bidrag ved at stille hospitalsskibet "Jutlandia" til rådighed for De Forenede Nationers enhedskommando, og regeringen vil forberede Danmarks deltagelse i det internationale hjælpe- og genopbygningsarbejde i Korea efter fjendtlighedernes afslutning.

Regeringen agter fortsat at deltage aktivt i de bestræbelser, der udfoldes i Europarådet tilsigtende en nærmere forening af medlemslandene. Regeringen vil i den kommende rigsdagssamling stille forslag om ratifikation af den europæiske konvention om menneskerettigheder, der blev indgået i Rom den 4. november sidste år.

Regeringen ønsker i det hele ved overenskomster og på anden måde at søge Danmarks økonomiske forbindelser med udlandet udviklet til fremme af eksporten, til sikring af forsyningerne og til gavn for landets næringsliv. Den vil lægge vægt på, at samhandelen med alle lande kan få de friest mulige vilkår.

Regeringen tillægger det stor betydning for fredens bevarelse og for folkenes økonomiske og sociale velfærd, at de frie demokratiske landes bestræbelser for at øge produktiviteten og produktionen krones med held. Regeringen vil medvirke ved en yderligere udbygning af det økonomiske samvirke mellem disse lande og vil indenfor De Forenede Nationer efter evne fortsat yde bistand til fremme af den økonomiske udvikling i de mindre udviklede lande.

Resultaterne af de toldforhandlinger, som førtes under den i foråret afsluttede toldkonference i Torquay, hvori Danmark deltog, vil i begyndelsen af rigsdagssamlingen blive forelagt rigsdagen til godkendelse.

Regeringen vil som hidtil støtte det danske kulturelle arbejde syd for grænsen. Det ligger regeringen stærkt på sinde at befæste de danske sydslesvigeres ret til fri livsudfoldelse på demokratisk grundlag. Regeringen er af den opfattelse, at en løsning af flygtningespørgsmålet trænger sig på med større og større alvor, og venter at finde forståelse for dette synspunkt hos vor sydlige nabo. Regeringen vil i det hele i denne sag arbejde efter de retningslinier, hvorom der består enighed mellem de demokratiske partier.

Regeringen ser med glæde på, at arbejdet i forfatningskommissionen nu er genoptaget, og vil for sit vedkommende fordomsfrit medvirke til, at dette arbejde fremmes hurtigst muligt. Det er regeringens opfattelse, at folkestyret vil vinde i styrke ved vedtagelse af en ny grundlov, der forenkler det parlamentariske system. Den vil samle sine bestræbelser om at udforme en ny grundlov, der kan vinde den fornødne tilslutning hos befolkningens store flertal.

Bekæmpelsen af vort lands to store vanskeligheder: den dårlige betalingsbalance og inflationen har været afgørende for regeringens økonomiske politik i den sidste samling og er det stadig. To store kriseforlig er i den anledning gennemført. De blev vel ikke helt, som regeringen ønskede det, men bag dem står et stort flertal på rigsdagen, og man mærker nu efterhånden de første resultater af denne lovgivning, samtidig med at man i stigende grad sporer virkningen af de selvregulerende kræfter, regeringen pegede på ved forelæggelsen af de første kriseforslag. Virkningen af de to forlig er langtfra udtømt, og den kreditstramning, der automatisk er fremkaldt af selve merimporten, er først i den seneste tid begyndt at blive følelig. Forholdet mellem import- og eksportpriser, der forværredes yderligere i årets første måneder, er siden da undergået en vis forbedring. Dyrtiden og den førte finanspolitik har tilsammen lagt en dæmper på forbruget og dermed på importen. Desuden synes den udenlandske prisudvikling for tiden at være til vor fordel.

Hvis uventede begivenheder ikke indtræffer, vil det derfor være rigtigt nu i nogen tid at iagttage virkningen af de kræfter, der således er sat i gang, før man tager stilling til udformningen af den økonomiske politik på længere sigt. I løbet af efteråret ventes iøvrigt en betænkning om pristalsproblemerne fra det nedsatte sagkyndige udvalg, således at overvejelserne herom hos de forskellige faktorer kan hvile på det sagligt bedst mulige grundlag.

De indtil nu foreliggende oplysninger bekræfter, at investeringen stort set holder sig godt, medens tallene for udenrigshandel, produktion og beskæftigelse tyder på en mindre nedgang i forbruget. Denne udvikling er nødvendig; men det gælder nu om, at den produktionskraft, der herved bliver ledig, sættes ind på en eksport, der kan forbedre valutastillingen. Regeringen ønsker stærkest muligt at støtte erhvervene i deres eksport bestræbelser og i det arbejde for produktionens effektivitet, der er så vigtigt for vor konkurrenceevne. Der vil derfor blive optaget kontakt mellem regeringen og erhvervene for at drøfte, hvad der i den nuværende situation kan tjene til den friest mulige udfoldelse af det initiativ og den arbejdsevne, vort samfund råder over.

Regeringen har i det forløbne år måttet begrænse omfanget af det igangværende byggeri som følge af overbeskæftigelsen i byggefagene og nødvendigheden af at sikre den for forsvarets genopbygning påtrængende bygge- og anlægsvirksomhed. Regeringen vil herved hindre, at den inflationsbevægelse, der stammer fra den samlede investering i bygge- og anlægsarbejder, yderligere forstærkes. Den gennemførte neddæmpning i investeringsvirksomheden har ført til en noget bedre bemanding af byggepladserne og en vågnende konkurrence i byggefaget. Samtidig har de stærkt stigende priser på byggematerialer og vanskeligheden ved at få større byggeforetagender finansieret under opførelsen imidlertid medført en nedgang i antallet af nye ansøgninger om statslån. Regeringen agter at fortsætte bestræbelserne for at forsyne befolkningen med boliger og har derfor truffet foranstaltninger til en fortsættelse af projekteringsvirksomheden, således at et mere omfattende boligbyggeri hurtigt vil kunne iværksættes, når de opståede vanskeligheder er overvundet.

Regeringen har iværksat forskellige undersøgelser for at klarlægge virkningerne af de i skattekommissionens betænkning diskuterede ændringer i skattesystemet. Det er hensigten nu at nedsætte et politisk udvalg til drøftelse af spørgsmålet om en skattereform.

For at opmuntre og fremme den private opsparing vil regeringen stille forslag om skattelettelse for opsparing. Forslaget vil blive fremsat, så snart det derom nedsatte udvalg har afgivet betænkning. Lovbestemmelsen om fradrag i skatteindtægten for forsikringer vil blive taget op til revision.

Det spørgsmål, der er opstået ved den af prisstigningen fremkaldte nivellering af forskellige tjenestemandsgruppers lønninger vil blive søgt løst.

I fortsættelse af den tidligere lovgivning om udlån af Marshallhjælpens kronekonto agtes fremsat forslag om delvis finansiering af investeringsopgaver af almen produktionsmæssig og samfundsøkonomisk karakter. I samarbejde med Danmarks Nationalbank er det i øvrigt tanken at føre den samlede kreditpolitik udfra det hensyn at undgå et inflatorisk pres gennem en overforsyning af pengemarkedet.

Idet regeringen erkender den betydning, det har for det danske folk, at dets åndelige og folkelige liv kan leves frit og sundt, vil den tilstræbe, at der skabes de bedst mulige arbejdsvilkår for kirken og de dertil knyttede institutioner.

Videnskabens kår ligger regeringen stærkt på sinde. I erkendelse af den betydning en fremhjælpning af den videnskabelige forskning har for kulturlivets og samfundets trivsel i det hele, har regeringen besluttet sig til at fremsætte

lovforslag om oprettelse af en fond, hvis midler skal anvendes til fremme særlig af grundvidenskaberne; den nærmere ordning af sagens enkeltheder vil blive tilrettelagt i forbindelse med videnskabskommissionen.

Da det i sidste samling forelagte lovforslag om den ved tipslovgivningen oprettede studiefonds forvaltning og virksomhed ikke nåede at blive færdigbehandlet af rigsdagen, vil forslag til denne sags ordning ved lov på ny blive fremmet.

Gennem en længere årrække har en fællesnordisk kommission samarbejdet med henblik på udarbejdelse af ensartede love om forfatterret og kunstnerret i de nordiske lande. Det fællesnordiske arbejde er nu afsluttet og den danske afdeling af kommissionen har afgivet sin betænkning. Der forestår herefter et stort administrativt arbejde med gennemgang af det af kommissionen foreslåede lovudkast. Regeringen vil søge dette arbejde hurtigt fremmet og vil, såsnart forholdene muliggør det, fremsætte forslag om ny lovgivning på dette betydningsfulde område.

Regeringen har opmærksomheden henvendt på de vanskeligheder, skolerne mange steder arbejder under, og ønsker skolebyggeriet fremmet i det omfang, som materiale- og arbejdssituationen giver mulighed for, ligesom det er hensigten at søge ungdommens adgang til højere undervisning i tyndt befolkede egne lettet.

Regeringen agter at fremsætte forslag om ændring i den særlige lov angående private tysksprogede skoler, således at disse skoler fremtidig i realiteten

undergives samme regler, som gælder for de almindelige danske friskoler.

Hvad den sociale lovgivning angår, er det, som ofte tidligere udtalt, regeringens opfattelse, at bestræbelserne bør være rettet mod at fastholde den sociale standard, som hidtil har karakteriseret vort land.

Helt i overensstemmelse hermed agter regeringen at fremsætte forslag om en halvårlig regulering af alders- og invaliderenterne og dermed beslægtede ydelser. Muligheden for ydelse af brændselshjælp til arbejdsløse vil blive søgt indarbejdet i arbejdsløshedsloven.

Det er regeringens håb, at den nedsatte folkeforsikringskommission vil kunne afgive betænkning, således at regeringen i denne rigsdagssamling vil have mulighed for at tage stilling til, om der er grundlag for at fremsætte lovforslag på baggrund af kommissionens resultat.

Endelig agter regeringen at sætte rigsdagen i stand til at fortsætte behandlingen af arbejderbeskyttelseslovgivningen på det af rigsdagen kendte grundlag ved uden at gøre forslaget til sit at genfremsætte det forslag om arbejderbeskyttelse, der allerede i to samlinger har foreligget for rigsdagen.

Det i forrige rigsdagssamling forelagte, men ikke gennemførte lovforslag om ændringer i og tilføjelser til straffelovens kapitel 12 og 13 om forbrydelse mod

statens selvstændighed og sikkerhed, mod forfatningen og de øverste statsmyndigheder vil blive genfremsat.

Til afløsning af den gældende efterhånden forældede lov fra 1875 om tilsynet med fremmede og rejsende vil der blive fremsat forslag til en ny fremmedlov.

På sundhedsvæsenets område vil loven om statsstøtte til tuberkuløses sygebehandling blive optaget til revision med henblik på en ajourføring af de gældende refusionssatser.

Apotekerkommissionens arbejde ventes afsluttet under rigsdagssamlingen, og forslag vil derefter blive fremsat.

Der vil ligeledes blive fremsat forslag til en ny lov om værnepligt, hvorved bl.a. de bestående regler bringes i overensstemmelse med de nye love om forsvarets ordning. Endvidere vil der i konsekvens af den nye forsvarsordning blive fremsat forslag om en ændring i tjenestetidsbestemmelserne i loven om værnepligtiges anvendelse i civilt arbejde.

Da man vedtog loven om hjemmeværnsordningen i 1948, stod man ganske uden erfaringer for organisationen af et dansk hjemmeværn; efter vedtagelsen i sommer af de 2 forsvarslove påtænkes hjemmeværnsloven taget op til revision på grundlag af de erfaringer, der i den forløbne tid er blevet indhøstet.

Der vil blive fremsat forslag til en ny sømandslov i overensstemmelse med det lovudkast, som er udarbejdet af en kommission i samarbejde med tilsvarende kommissioner i Norge og Sverige. Endvidere vil der blive fremsat forslag til en lov om arbejdstageres opfindelser.

I august måned i år modtog regeringen en henvendelse fra det færøske landsstyre om at bistå ved en undersøgelse af de økonomiske forhold på Færøerne, herunder likviditetsforholdene og finansieringen af den færøske fiskeeksport. Regeringen har nedsat et udvalg med den opgave at gennemgå disse forhold og bringe fornøden klarhed tilstede. Det er regeringens håb, at disse undersøgelser må give til resultat, at der under medvirken af det færøske lagting og de ansvarlige danske myndigheder kan findes en løsning, som både er i Færøernes og Danmarks interesse.

I Grønland vil regeringen videreføre den politik, der har været fulgt siden afgivelsen af Grønlandskommissionens betænkning. Det nyvalgte grønlandske landsråd, der netop holder sin første samling i disse dage, behandler flere betydningsfulde lovforslag. Forsåvidt landsrådet måtte ønske disse spørgsmål fremmet, vil regeringen fremsætte lovforslag i overensstemmelse hermed.

Som bekendt foretages der for tiden visse undersøgelser af mulighederne for udnyttelse af mineralforekomster bl.a. i Østgrønland. På grundlag af de resultater, man når frem til, vil det eventuelt vise sig ønskeligt at fremsætte forslag til en særlig minelov for Grønland.

Udover de nævnte love vil der naturligvis blive fremsat forslag om forlængelse af love, som udløber, med de ændringer, som findes praktiske, men det er regeringens hensigt i den kommende samling at begrænse lovgivningsarbejdet til det strengt nødvendige og til det, som forholdenes udvikling gør absolut påkrævet.

Jeg beder rigsdagens medlemmer indlede samlingen med at udbringe et leve for vort fædreland: Danmark leve!

(Medlemmerne besvarede statsministerens leve med et trefoldigt hurra).

Kilde
folketingstidende.dk

Kildetype
Dokumentation på online medie

Tags
Folketingstale, Politisk tale, Venstre, Åbningstale

Relateret
Erik Eriksens tale ved Rigsdagens åbning
7. oktober 1952

URI
https://www.dansketaler.dk/tale/aabningstale-1951